

Crna Gora
Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine

**KONCESIONI AKT
ZA DAVANJE KONCESIJA ZA PREUZIMANJE, SAKUPLJANJE I OBRADU
POSEBNIH VRSTA OTPADA U CRNOJ GORI, KOJI SE PRIMENJUJE**

**NA ISTROŠENE BATERIJE I AKUMULATORE, OTPADNE GUME, OTPADNA
VOZILA, OTPAD OD ELEKTRIČKIH I ELEKTRONSKIH PROIZVODA I OTPADNU
AMBALAŽU**

Podgorica, jul 2010

SADRŽAJ

1. Uvod	4
2. Opravdanost ostvarivanja javnog interesa davanjem koncesije	5
2.1. <i>Opis posebnih vrsta otpada, koji su predmet koncesije</i>	5
2.1.1. Istrošene prenosive baterije i akumulatori	5
2.1.2. Otpadne gume	6
2.1.3. Otpadna vozila	6
2.1.4. Otpad od električnih i elektronskih proizvoda	6
2.1.5. Otpadna ambalaža	7
2.2. <i>Zakon o upravljanju otpadom</i>	8
2.3. <i>Direktive Evropske Unije</i>	8
2.4. <i>Obezbjedivanje javnog interesa davanjem koncesije</i>	9
2.5. <i>Alternativne mogućnosti pružanja usluga sakupljanja posebnih vrsta otpada</i>	11
2.6. <i>Procjena i uravnoteženje rizika između koncedenta i koncesionara</i>	11
2.7. <i>Potreba učešća koncedenta u ulogu koncesionog društva</i>	11
3. Koncesioni akt	12
3.1. <i>Predmet koncesije</i>	12
3.1.1. <i>Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih prenosivih baterija i akumulatora</i>	12
3.1.2. <i>Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma</i>	13
3.1.3. <i>Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila</i>	14
3.1.4. <i>Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda</i>	15
3.1.5. <i>Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže</i>	17
3.2. <i>Granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost</i>	18
3.3. <i>Osnovni parametri za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije</i>	19
3.4. <i>Rok trajanja koncesije</i>	24
3.5. <i>Uslovi za podobnost ponuđača i spisak potrebne dokumentacije</i>	24
3.5.1. <i>Podobnost/nepodobnost ponuđača</i>	24
3.5.2. <i>Spisak ostale dokumentacije</i>	25
3.5.3. <i>Zajednički nastup</i>	26
3.6. <i>Dozvole i saglasnosti koje treba pribaviti prije početka obavljanja koncesione djelatnosti, u skladu sa zakonom</i>	27
3.7. <i>Podaci o objektima i opremi koji su potrebni za sprovođenje koncesione aktivnosti</i>	27
3.8. <i>Mjere za zaštitu životne sredine</i>	27
3.9. <i>Osnovni elementi tenderske dokumentacije</i>	27
3.9.1. <i>Pretkvalifikacija</i>	27
3.9.1.1. <i>Javni oglas za pretkvalifikaciju</i>	28
3.9.1.2. <i>Objavlivanje Javnog oglasa za pretkvalifikaciju</i>	28

3.9.1.3	Podnošenje prijave	28
3.9.1.4	Otvaranje prijava.....	28
3.9.1.5	Promjena uslova Javnog oglasa i donošenje odluke	29
3.9.1.6	Upotreba jezika	29
3.9.1.7	Dodatne informacije i kontakt osobe.....	29
3.9.2	Kvalifikacija	30
3.9.2.1	Tenderska dokumentacija	30
3.9.2.2	Potrebna dokumentacija	31
3.9.2.3	Spisak ostale dokumentacije.....	31
3.10	<i>Nacrt ugovora o koncesiji i drugih pratećih ugovora neophodnih za realizaciju koncesije ....</i>	31
3.11	<i>Pretkvalifikacioni kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude.....</i>	32
3.11.1	Opis načina bodovanja.....	33
3.12	<i>Kvalifikacioni kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude.....</i>	34
3.12.1	Opis načina bodovanja.....	35
3.13	<i>Uslovi i način obavljanja koncesione djelatnosti, a naročito uslove, način i kvalitet i obim pružanja usluga korisnicima.....</i>	36
3.14	<i>Način određivanja tarifa za pružanje usluga.....</i>	37
3.15	<i>Koncesiona naknada.....</i>	37
	<i>Za vršenje poslova sakupljanja, preuzimanja i obrade posebnih vrsta otpada koji su predmet ove koncesije koncesionar ne plaća davaocu koncesije nikakvu koncesionu naknadu. ....</i>	37
3.16	<i>Spisak propisa koji se primjenjuju na postupak davanja koncesije i vršenje koncesione djelatnosti.....</i>	37

SPISAK TABELA

Tabela 1: Pretpostavljene količine proizvodnje ambalaže i ambalažnog otpada	8
Tabela 2: Ciljevi sakupljanja, recikliranja i drugih postupaka prerade posebnih vrsta otpada	9
Tabela 3: Predviđena godišnja količina istrošenih prenosivih baterija i akumulatora	13
Tabela 4: Predviđene godišnje količine otpadnih guma	14
Tabela 5: Predviđene godišnje količine otpadnih vozila	15
Tabela 6: Predviđene godišnje količine EE otpada.	16
Tabela 7: Predviđene godišnje količine otpadne ambalaže	17
Tabela 8: Prostori i lokacije nas kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost.....	19
Tabela 9: Prosječni troškovi dalje prerade i odstranjivanja pojedinih posebnih vrsta otpada.....	20
Tabela 10: Cjelokupni troškovi vršenja poslova koncesije	21
Tabela 11: Troškovi vršenja poslova koncesije u petoj godini.....	22
Tabela 12: Troškovi koncesije za svaku godinu vršenja poslova sakupljanja, preuzimanja i prerade posebnih vrsta otpada.	23
Tabela 13: Pretkvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje prijava	32
Tabela 14: Kriterijumi za vrednovanje i izbor ponuda u kvalifikacijama	35

1. Uvod

U skladu sa Strateškim master planom za upravljanje čvrstim otpadom na republičkom nivou (2005), Planom upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period od 2008 – 2012. godine (2008), kao i Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list RCG”, br. 80/05 i „Sl. list CG”, br. 73/08), Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine je pripremio Koncesioni akt za davanje koncesija za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada u Crnoj Gori (Koncesioni akt). U Koncesionom aktu, javnom oglasu i Tenderskoj dokumentaciji postupci, preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada definisani su podzakonskim aktima koji su donešeni na osnovu Zakona o upravljanju otpadom („Službeni list CG”, br.73/08). U vezi sa obradom otpada bliže objašnjenje dato je u Pravilniku o klasifikaciji otpada i o postupcima njegove obrade, odnosno prerade i odstranjivanja („Službeni list CG”, br. 68/09 i 86/09).

Budući da su ciljevi upravljanja posebnim vrstama otpada od nacionalnog značaja, smatra se da je organizovanje sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada od javnog interesa.

U skladu članom 54a Zakona o upravljanju otpadom, data je mogućnost Vladi Crne Gore da organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada. U skladu sa Zakonom o koncesijama, poslovi preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih baterija i akumulatora, otpadnih guma, otpadnih vozila, otpada od električnih i elektronskih proizvoda i otpadne ambalaže, mogu se ustupiti jednom ili više koncesionara.

Koncesioni akt je pripremljen u skladu sa Zakonom o koncesijama („Službeni list CG”, br. 08/09) i sadrži podatke, informacije i analize vezane za davanje koncesija za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada u Crnoj Gori. Ovaj dokument objašnjava aktivnosti i definiše obaveze ponuđača za vrijeme trajanja javnog nadmetanja, kao i uslove i obaveze koje treba da ispunjava koncesionar u vrijeme obavljanja koncesionih djelatnosti.

Cilj javnog nadmetanja je izbor kvalitetnih koncesionara za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada u Crnoj Gori u svrhu dostizanja ciljeva sakupljanja, prerade i recikliranja posebnih vrsta otpada u skladu sa Direktivama 94/62/EC, 2000/53/EC, 2002/96/EC i 2006/66/EC.

Davanje koncesija se odvija u dvostepenom postupku koji je bliže propisan u Uredbi o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesija („Sl. list CG”, broj 67/09). Dvostepeni postupak obuhvata:

- javno oglašavanje za pretkvalifikaciju;
- postupak pretkvalifikacije kada tenderska komisija vrednuje prijave za pretkvalifikaciju i prihvata ili odbija prijave na osnovu unaprijed utvrđenih pretkvalifikacionih kriterijuma;
- dostavljanje Koncesionog akta kvalifikovanim ponuđačima, otkup Tenderske dokumentacije i dostavljanje ponuda od strane kvalifikovanih ponuđača u dostavljenom roku;

- vrednovanje i rangiranje ponuda dobijenih od kvalifikovanih ponuđača i
- utvrđivanje obrazloženog predloga za davanje koncesije i izbor ponuđača za koncesionara.

Ponuđač dostavlja prijave na osnovu Javnog oglasa za pretkvalifikaciju, koji se realizuje za pojedinu posebnu vrstu otpada. Pojedini ponuđač može dostaviti prijavu za pretkvalifikaciju za sve, kao i za jednu ili više posebnih vrsta otpada. Kvalifikovani ponuđač dostavlja ponudu/e za posebnu vrstu otpada za koju je stekao status kvalifikovanog ponuđača. Obaveza ponuđača je da u postupku kvalifikacije dostavi plan upravljanja posebnom vrstom otpada koji obuhvata vršenje svih poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada u Crnoj Gori. Kvalifikovani ponuđač čija je ponuda ocijenjena i vrednovana kao najpovoljnija biće predložen da bude izabran za koncesionara na vršenju poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade predmetne posebne vrste otpada.

Koncesija se daje za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada na teritoriju cjelokupne Crne Gore. Granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojima će se vršiti koncesiona djelatnost utvrđene su na osnovu Strateškog master plana za upravljanje čvrstim otpadom na republičkom nivou (Vlada Republike Crne Gore, 2005; u daljem tekstu: Master plan) u kojem su definisana područja međuopštinskih mreža regionalnih deponija.

2. Opravdanost ostvarivanja javnog interesa davanjem koncesije

2.1. Opis posebnih vrsta otpada, koji su predmet koncesije

Obrada posebnih tokova otpada je zahtjev iz Master plana.

Bliži opis posebnih vrsta otpada dat je Planom upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period od 2008 – 2012. godine, koji je Vlada Crne Gore donijela na osnovu člana 16 Zakona o upravljanju otpadom, na sjednici od 14. februara 2008. godine.

2.1.1. Istrošene prenosive baterije i akumulatori

Istrošene prenosive baterije i akumulatori su baterije i akumulatori koji se ne mogu ponovno koristiti i namijenjeni su recikliranju, odnosno obradi. Većina otpadnih prenosivih baterija i akumulatora klasifikuje se kao opasni otpad (olovne baterije, nikalkadmijumske baterije, baterije sa živom, odvojeno sakupljeni elektroliti iz baterija i akumulatora).

Potrošnja prenosivih baterija i akumulatora u stalnom je porastu. Međutim, za područje Crne Gore ne raspolaže se podacima o količinama otpadnih prenosivih baterija i akumulatora, kao i količinama novih prenosivih baterija i akumulatora koje se stavljaju na tržište, na osnovu čega bi se mogla izvesti procjena količine otpada.

Saglasno projekciji, koja je rađena na osnovu iskustava zemalja članica Evropske unije, procijenjena količina istrošenih prenosivih baterija i akumulatora koja godišnje

nastaje u domaćinstvima i na sličan način kod pravnih lica je od 0,05 do 0,1 kg/stanovnika ili za cjelokupno područje Crne Gore godišnje najmanje 30 t.

2.1.2. Otpadne gume

Otpadne gume su gume putničkih automobila, autobusa, teretnih automobila, radnih mašina, radnih vozila i traktora, aviona i drugih letilica, kao i drugi slični proizvodi koje vlasnik zbog oštećenja, istrošenosti, isteka roka trajanja ili drugih razloga ne upotrebljava, pa ih zbog toga mora odbaciti. Otpadne gume su neopasan otpad, a u Katalogu otpada navedene su pod ključnim brojem 16 01 03.

Povećan broj automobila u Crnoj Gori posljednjih godina je uticao na povećanje broja otpadnih automobilskih guma, ali se ne raspoložuje se detaljnijim podacima o godišnjim količinama otpada koji se stvara na ovaj način.

Saglasno projekciji, koja je rađena na osnovu iskustava zemalja članica Evropske unije, procijenjena količina otpadnih guma koja godišnje nastaje, upotrebom vozila u vlasništvu fizičkih i pravnih lica, je od 6 do 10 kg/stanovniku ili za cjelokupno područje Crne Gore godišnje iznosi najmanje 3.600 t.

Prema Direktivi 1999/31/EC i u skladu sa odredbama Pravilnika o bližim karakteristikama lokacije, uslovima izgradnje, sanitarno-tehničkim uslovima, načinu rada i zatvaranja deponija za otpad, stručnoj spremi, kvalifikacijama rukovodioca deponije i vrstama otpada i uslovima za prihvatanje otpada na deponiji ("Službeni list RCG", broj 84/09) odstranjivanje otpadnih guma na odlagalištima je zabranjeno.

2.1.3. Otpadna vozila

Otpadna vozila su vozila koja zbog oštećenja, dotrajalosti ili drugih razloga vlasnik odbacuje, namjerava ili ih mora odbaciti.

Povećan broj automobila u Crnoj Gori posljednjih godina je uticao na povećanje broja otpadnih vozila. Godišnja količina otpadnih vozila se ocenjuje na oko 30% od vozila, koja su godišnje u Crnoj Gori prvi put registrovana.

2.1.4. Otpad od električnih i elektronskih proizvoda

Električni i elektronski (EE) otpad čine:

- otpadna električna i elektronska oprema koja uključuje sklopove i sastavne djelove koji nastaju u privredi (industriji, preduzetništvu i slično);
- otpadna električna i elektronska oprema nastala u domaćinstvima ili proizvodnim i uslužnim djelatnostima, kad je po vrsti i količini slična EE otpadu iz domaćinstava.

Posebna vrsta otpada od električne i elektronske opreme (u daljem tekstu: EE otpad) se odnosi na sljedeće kategorije električnih i elektronskih uređaja:

- kućni uređaji;
- elektronska i telekomunikaciona oprema (oprema informatičke tehnike (IT) i oprema za telekomunikacije);
- oprema široke potrošnje za razonodu;

- oprema za osvjetljenje, fluorescentne lampe;
- električni i elektronski alat (osim velikih nepokretnih industrijskih alata);
- igračke, oprema za razonodu i sportska oprema (s električnim ili elektronskim komponentama);
- medicinska oprema (osim svih implantiranih i inficiranih uređaja);
- instrumenti za monitoring i kontrolu;
- automatski raspršivači, automatski uređaji za izdavanje toplih napitaka, izdavanje toplih i hladnih boca ili kutija, izdavanje čvrstih proizvoda, izdavanje novca, kao i svi uređaji koji automatski izdaju sve vrste proizvoda.

Neke vrste EE otpada spadaju u red opasnog otpada zbog opasnih komponenti koje sadrže.

Saglasno projekciji, koja je rađena na osnovu iskustava zemalja članica Evropske unije, procijenjena količina otpada od električnih i elektronskih proizvoda koja godišnje nastaje u domaćinstvima i na sličan način kod pravnih lica je od 7 do 12 kg/stanovniku ili za cjelokupno područje Crne Gore godišnje najmanje 4.200 t.

2.1.5. Otpadna ambalaža

Ambalaža predstavlja sve proizvode za pakovanje, čuvanje, rukovanje, isporuku i promociju robe, od sirovina do gotovih proizvoda, od proizvođača do korisnika ili potrošača, bez obzira na prirodu materijala od kojeg su izrađeni, a može biti:

- prodajna ili primarna ambalaža – najmanja ambalažna jedinica u kojoj se proizvod prodaje konačnom kupcu;
- zajednička ili sekundarna ambalaža – ambalažna jedinica koja sadrži više proizvoda u primarnoj ambalaži tako da je proizvod pristupačan kupcu u grupi, a može se izdvojiti i uzeti pojedinačno;
- transportna ili tercijarna ambalaža – zaštitna ambalaža koja omogućava prevoz, pretovar i rukovanje određenom količinom proizvoda pakovanog samo u prodajnoj ili u prodajnoj i zajedničkoj ambalaži; u ovu vrstu ambalaže ne spadaju kontejneri za drumski, željeznički, prekomorski i vazdušni prevoz robe.

Ambalažu čine i pomoćna sredstva za pakovanje koja služe za omotavanje ili povezivanje robe, pakovanje, nepropusno zatvaranje, pripremu za otpremu i označavanje robe.

Ambalažni materijal je svaki materijal od kojeg se proizvodi ambalaža, kao što su: staklo, plastika, papir, karton, drvo, metal, višeslojni miješani materijali i drugi materijali.

Ambalažni otpad se definiše kao ambalaža ili ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod raspakuje i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke.

Saglasno projekciji, koja je rađena na osnovu iskustava zemalja članica Evropske unije, procijenjena količina ambalažnog otpada koji godišnje nastaje u domaćinstvima i na sličan način kod pravnih lica je od 80 do 130 kg/stanovnika ili za cjelokupno područje Crne Gore godišnje iznosi najmanje 48.000 t.

Saglasno projekciji datoj u Master planu, koja je rađena na osnovu iskustava zemalja članica Evropske unije za 2007. godinu, procijenjene količine ambalaže i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu domaćinstava i pravnih lica su prikazane u tabeli 1.

Tabela 1: Pretpostavljene količine proizvodnje ambalaže i ambalažnog otpada.

Matreijal	Ambalaža od privrednih subjekata u 2007. godini (t)	Ambalaža od domaćinstava u 2007. godini (t)
Papir i karton	12.960	2.280
Staklo	2.200	8.860
Metal	1.044	4.100
Plastika	5.060	9.420
Ukupno	21.264	24.660

Većinu papirnog i kartonskog ambalažnog otpada proizvode privredni subjekti, dok većina staklenog i metalnog otpada potiče iz domaćinstava.

2.2. Zakon o upravljanju otpadom

Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", broj 73/08) utvrđeni su principi upravljanja posebnim vrstama otpada u koje se svrstavaju i istrošene prenosive baterije i akumulatori, otpadne gume, otpadna vozila, otpad od električkih i elektronskih proizvoda i otpadna ambalaža.

Za navedene posebne vrste otpada ovim Zakonom predviđeno je da se organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade, s tim da su proizvođač i uvoznik proizvoda od kojih nastaju posebne vrste otpada obavezni da se uključe u sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada.

2.3. Direktive Evropske Unije

Master planom su Direktive EU-a za područje upravljanja otpadom svrstane u četiri grupe, u zavisnosti od toga da li propisuju:

- okvir upravljanja otpadom (okvirna direktiva o otpadu),
- posebne tokove otpada (direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, direktiva o zbrinjavanju otpadnih ulja, direktiva o otpadu iz industrije u kojoj se koristi titan-dioksid, direktiva o otpadnim vozilima, direktiva o mulju iz uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, direktiva o otpadnoj električnoj i elektronskoj opremi, direktiva o baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne materije, direktiva o zbrinjavanju polihloriranih bifenila i polihloriranih terfenila),
- pošiljke otpada, uvoz i izvoz otpada (uredba o nadzoru i kontroli otpreme otpada unutar područja, na području i s područja Evropske unije) i
- objekti za obradu i odlaganje otpada (direktiva o deponijama, direktiva o spaljivanju otpada, direktiva o integrisanoj prevenciji i kontroli zagađenja).

Direktive zakonodavstva EU u oblasti upravljanja posebnim vrstama otpada iz ovog koncesionog akta su:

- Direktiva 94/62/EC o ambalaži i ambalažnom otpadu;
- Direktiva 2000/53/EC o otpadnim vozilima;
- Direktiva 2002/96/EC o otpadu od električnih i elektronskih proizvoda;
- Direktiva 2006/66/EC o baterijama i akumulatorima i istrošenim baterijama i akumulatorima.

U Direktivama zakonodavstva EU u oblasti upravljanja posebnim vrstama otpada članicama Evropske unije dat je zahtjev da se organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada koji ima sljedeće karakteristike:

- sistem treba, da ima dovoljno tačaka za preuzimanje posebnih vrsta otpada koja su dostupna krajnjim korisnicima,
- krajnji korisnik proizvoda predaju posebnu vrstu otpada u sistem besplatno,
- proizvođači i uvoznici proizvoda, od kojih nastaje posebna vrsta otpada, obavezni su da organizuju sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade i da plaćaju sve troškove rada tog sistema.

U Direktivama zakonodavstva EU su za posebne vrste otpada utvrđeni i ciljevi sakupljanja, recikliranja i druge prerade, koji su navedeni u tabeli 2.

Tabela 2: Ciljevi sakupljanja, recikliranja i drugih postupaka prerade posebnih vrsta otpada

Matreijal	Prerada	Recikliranje	Sakupljanje
Otpadna ambalaža	60 %	od 22,5 % (plastika) do 60 % (papir)	-
Otpadna vozila	85 %	80 %	100 %
Otpad od električnih i elektronskih proizvoda	70 -80 %	50 – 75 %	4 kg/stanovnika
Istrošene prenosive baterije i akumulatori	-	50 – 80 %	25 – 50 %

Upravljanje otpadnim gumama u zakonodavstvu EU nije uređeno posebnim aktom kojim bi bili utvrđeni ciljevi sakupljanja, recikliranja ili drugih postupaka prerade otpadnih guma. Tehnički je moguće, da su ciljevi prerade otpadnih guma veći od 85 % (najveći udio ima energetska prerada), ciljevi recikliranja oko 30 %, a ciljevi sakupljanja treba da su, isto kao kod otpadnih vozila, oko 100 %.

2.4. Obezbeđivanje javnog interesa davanjem koncesije

U cilju postepene harmonizacije u oblasti upravljanja posebnim vrstama otpada sa legislativom Evropske unije, kako bi se Crna Gora približila standardima koji se primjenjuju u EU, donešene su sljedeće uredbe:

- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja baterija i akumulatora na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih baterija i akumulatora i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 15/10),
- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja guma na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 09/10),
- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja ambalaže i upakovanih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 09/10),
- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja električnih i elektronskih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 09/10),
- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja vozila na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 09/10).

U skladu sa članom 54a Zakona o upravljanju otpadom i u skladu sa odredbama ovih uredbi, data je mogućnost da se, za poslove organizovanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada koje treba da obavljaju proizvođači i uvoznici proizvoda, od kojih nastaju posebne vrste otpada, daju koncesije na način utvrđen Zakonom o koncesijama ("Sl.list CG", broj 08/09).

Davanje koncesije za poslove preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada nije u suprotnosti sa Direktivom 94/62/EC, 2000/53/EC, 2002/96/EC i 2006/66/EC o takozvanoj "produženoj odgovornosti proizvođača" prema kojoj proizvođači i uvoznici proizvoda treba da pokriju sve troškove rada sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada.

U skladu sa članom 73 Zakona o upravljanju otpadom, proizvođači i uvoznici proizvoda, od kojih nastaju posebne vrste otpada, za upravljanje otpadom plaćaju posebnu naknadu. Posebna naknada namjenski je prihod budžeta Crne Gore za pokrivanje troškova upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom za vršenje poslova koje obavljaju koncesionari.

Prema odredbama uredbi o posebnim vrstama otpada posebnom naknadom, kao namjenskim prihodom budžeta Crne Gore, pokrivaće se cjelokupni troškovi preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada, od pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Davanjem koncesije za poslove preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada obezbeđuje se javni interes o ispunjavnju obaveza iz Direktiva 94/62/EC, 2000/53/EC, 2002/96/EC i 2006/66/EC o:

- postizanju ciljeva prerade, recikliranja i sakupljanja iz tabele 2,
- postepenim uvođenju takozvane »proširene odgovornosti proizvođača« prema kojoj proizvođači i uvoznici pokrivaju sve troškove upravljanja posebnim vrstama otpada.

2.5. Alternativne mogućnosti pružanja usluga sakupljanja posebnih vrsta otpada

Alternativna mogućnost pružanja usluga preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada je prepuštanje tih poslova tržištu tako, da se proizvođači i uvoznici proizvoda od kojih nastaju posebne vrste otpada sami organizuju i osnuju sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada.

Zbog specifičnog i malog tržišta Crne Gore nije moguće očekivati i predvidjeti osnivanje sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada od strane proizvođača i uvoznika zbog sljedećih razloga:

- većina proizvoda od kojih nastaju posebne vrste otpada se u Crnu Goru uvozi tako da nije moguće računati na nacionalni interes stranih proizvođača o ispunjavanju obaveza iz svoje »produžene odgovornosti«, za proizvode koje daju na tržište Crne Gore,
- Crna Gora, zbog malih količina otpada koje generiše, nema interesa za izgradnju dovoljno vlastitih kapaciteta za recikliranje posebnih vrsta otpada, tako da za obradu ovog otpada treba koristiti kapacitete za recikliranje van Crne Gore, što je dodatan razlog da uvoznici proizvoda, kao i njihovi strani proizvođači, izbjegavaju obaveze o sakupljanju i obradi posebnih vrsta otpada.

2.6. Procjena i uravnoteženje rizika između koncedenta i koncesionara

Za sve rizike u vezi vršenja poslova ove koncesije odgovoran je koncesionar, osim u slučaju rizika "više sile". Ključni rizici kod sprovođenja ove koncesije, za koje je odgovoran koncesionar, uključuju:

- komercijalni rizik (uključujući rizik finansiranja poslova koncesije);
- projektovanja (odnosno pribavljanja građevinske dozvole za objekte postrojenja za obradu istrošenih prenosivih baterija i akumulatora);
- rizike prekoračenja troškova;
- rizike osiguranja i
- operativne rizike.

Koncesionar je obavezan da prije prenosa objekta nakon isteka koncesionog ugovora, o svom trošku izvrši revitalizaciju objekata i opreme postrojenja za obradu posebne vrste otpada prema Programu revitalizacije, usaglašenim sa koncedentom, a koncedent je dužan da za taj prenos vlasništva objekata i opreme postrojenja za obradu posebne vrste otpada plati koncesionaru obeštećenje.

2.7. Potreba učešća koncedenta u ulogu koncesionog društva

Krovnom Direktivom 2008/98/EC o otpadu zemlje članice Evropske unije treba da izgrade vlastitu infrastrukturu za upravljanje otpadom, a ukoliko to nije ekonomski opravdano, mogu zajednički koristiti pojedine objekte za preradu ili odstranjivanje. U Crnoj Gori trenutno nema tehničkih mogućnosti za ekonomski efikasnu preradu

baterija i akumulatora, otpadnih guma, EE otpada, pojedinih materija iz otpadnih vozila, otpadne ambalaže (naročito od papira, plastike i stakla). Zbog toga se opravdano očekuje da Država:

- u fazi uspostavljanja sistema upravljanja posebnim vrstama otpada podrži preradu tog otpada u postrojenjima izvan Crne Gore,
- financijski stimulira koncesionare da osposobe postojeće objekte u Crnoj Gori za infrastrukturu sakupljanja i prethodne obrade posebnih vrsta otpada, kao što su objekti koji su pogodni za privremeno skladištenje ili prethodnu obradu ovog otpada (postrojenje za obradu), i
- podrži komunalna preduzeća u formiranju reciklažnih centara, odakle će koncesionari preuzimati najveći dio EE otpada i otpadne ambalaže.

Za vršenje poslova ove koncesije nije potrebno direktno učešće koncedenta, osim što je koncedent, nakon isteka koncesionog ugovora, dužan uz isplatu obeštećenja od koncesionara, preuzeti u vlasništvo objekat i opremu postrojenja za obradu posebne vrste otpada. Preuzeti objekat i opremu postrojenja za obradu koncedent prenosi u vlasništvo novog koncesionara, koji za taj prenos plaća obeštećenje.

3. Koncesioni akt

3.1. Predmet koncesije

Predmet koncesije je za pojedinu posebnu vrstu otpada bliže utvrđen propisom koji uređuje način i postupak prijave stavljanja posebne vrste otpada na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade posebne vrste otpada i rada tog sistema.

3.1.1. Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih prenosivih baterija i akumulatora

Poslovi preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih prenosivih baterija i akumulatora su:

- preuzimanje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora od krajnjih korisnika, distributera i komunalnih preduzeća,
- organizovanje privremenog skladištenja otpadnih prenosivih baterija i akumulatora kod distributera i komunalnih preduzeća,
- privremeno skladištenje preuzetih otpadnih prenosivih baterija i akumulatora u skladištima, kojim upravlja koncesionar ili u njegovo ime i za njegov račun drugo pravno lice,
- sakupljanje i prevoz otpadnih prenosivih baterija i akumulatora u skladišta, kojim upravlja koncesionar ili u njegovo ime i za njegov račun drugo pravno lice,
- organizovanje i predaja preuzetih otpadnih prenosivih baterija i akumulatora na dalju preradu ili odstranjivanje, i

- obaveštavanje krajnjih korisnika, distributera i komunalnih preduzeća o preuzimanju, sakupljanju i obradi istrošenih prenosivih baterija i akumulatora.

Bliži opis poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih prenosivih baterija i akumulatora je utvrđen Uredbom o načinu i postupku prijave stavljanja baterija i akumulatora na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih baterija i akumulatora i rada tog sistema ("Službeni list CG", broj 15/10).

Previđene godišnje količine istrošenih prenosivih baterija i akumulatora koje treba preuzeti kod distributera i komunalnih preduzeća su, za pojedina područja međuopštinske mreže regionalnih deponija, navedene u tabeli 3.

Tabela 3: Predviđena godišnja količina istrošenih prenosivih baterija i akumulatora

Administrativno područje jedinice državne uprave	Broj stanovnika	Predviđena godišnja količina istrošenih prenosivih baterija i akumulatora (t)	Najmanji broj distributera/ broj komunalnih preduzeća	Najmanji broj skladišta za privremeno skladištenje
Bar (Bar, Ulcinj)	60.300	2,9	4/2	
Berane (Berane, Andrijevića, Plav, Rožaje)	77.300	3,7	8/4	
Bijelo polje (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin)	70.300	3,4	8/4	
Herceg Novi	33.000	1,6	2/1	
Kotor (Budva, Kotor, Tivat)	52.500	2,5	6/3	
Nikšić (Nikšić, Plužine, Šavnik)	82.500	4,0	6/3	
Pljevlja (Pljevlja, Žabljak)	40.000	1,9	4/2	
Podgorica (Podgorica, Cetinje, Danilovgrad)	204.100	9,9	14/3	1
Ukupno	620.000	30	52/22	1

Lokacija skladišta za privremeno skladištenje prenosivih baterija i akumulatora unaprijed nije određena, a treba da je saobraćajno dobro povezana.

3.1.2. Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma

Poslovi preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma su:

- preuzimanje otpadnih guma od krajnjih korisnika, servisera vozila, vulkanizera i komunalnih preduzeća,
- privremeno skladištenje preuzetih otpadnih guma u skladištima, kojim upravlja koncesionar ili u njegovo ime i za njegov račun drugo pravno lice,
- sakupljanje i prevoz otpadnih guma u skladišta, kojim upravlja koncesionar ili u njegovo ime i za njegov račun drugo pravno lice,
- organizovanje i predaja preuzetih otpadnih guma na dalju preradu ili odstranjivanje, i

- obavještanje krajnih korisnika, servisera vozila, vulkanizera i komunalnih preduzeća o preuzimanju, sakupljanju i obradi istrošenih prenosivih baterija i akumulatora.

Previđene godišnje količine otpadnih guma koje treba preuzeti od distributera i komunalnih preduzeća su, za pojedina područja međuopštinske mreže regionalnih deponija navedene u tabeli 4.

Tabela 4: Predviđene godišnje količine otpadnih guma

Administrativno područje jedinice državne uprave	Broj stanovnika	Predviđena godišnja količina otpadnih guma (t)	Najmanji broj servisera-vulkanizera	Najmanji broj skladišta za privremeno skladištenje
Bar (Bar, Ulcinj)	60.300	350	4/2	
Berane (Berane, Andijevica, Plav, Rožaje)	77.300	449	8/4	1
Bijelo polje (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin)	70.300	408	8/4	1
Herceg Novi	33.000	192	2/1	
Kotor (Budva, Kotor, Tivat)	52.500	305	6/3	1
Nikšić (Nikšić, Plužine, Šavnik)	82.500	479	6/3	1
Pljevlja (Pljevlja, Žabljak)	40.000	232	4/2	
Podgorica (Podgorica, Cetinje, Danilovgrad)	204.100	1.185	14/3	1
Ukupno	620.000	3.600	52/22	5

3.1.3. Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila

Poslovi preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila su:

- preuzimanje otpadnih vozila od proizvođača otpada,
- organizovanje i upravljanje prijemnih mjesta za preuzimanje otpadnih vozila od proizvođača otpada,
- privremeno skladištenje otpadnih vozila u prijemnim mjestima,
- sakupljanje i prevoz otpadnih vozila od prijemnih mjesta do postrojenja za obradu otpadnih vozila,
- prethodna obrada otpadnih vozila u postrojenju za obradu otpadnih vozila,
- rastavljanje otpadnih vozila u postrojenju za obradu,
- obezbjeđivanje ponovne upotrebe i prerade sastavnih djelova i materije, koje se u postrojenju za obradu otpadnih vozila dobijaju iz otpadnih vozila,
- izdavanje potvrde vlasniku motornog vozila o obradi otpadnog vozila kojom se potvrđuje da je otpadno vozilo preuzeto i obrađeno u skladu sa zakonom,
- vođenje evidencije u elektronskoj formi o predatim i primljenim otpadnim vozilima u postrojenje za obradu i izdatim potvrdama o prijemu otpadnih vozila radi dalje obrade, i
- vođenje evidencije u elektronskoj formi o ponovnoj upotrebi sastavnih djelova motornog vozila i predaji sastavnih djelova motornog vozila na reciklažu, energetska preradu i odstranjivanje.

Bliži opis poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila je utvrđen Uredbom o načinu i postupku prijave stavljanja baterija i akumulatora na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila i rada tog sistema ("Službeni list CG", broj 09/10).

Previđeni godišnji broj otpadnih vozila koje treba preuzeti na prijemnim mjestima od proizvođača otpada su, za pojedina područja međuopštinske mreže regionalnih deponija, navedeni u tabeli 5.

Tabela 5: Predviđene godišnje količine otpadnih vozila

Administrativno područje jedinice državne uprave	Broj stanovnika	Predviđeni godišnji broj otpadnih vozila (t)	Najmanji broj prijemnih mjesta	Najmanji broj postrojenja za obradu otpadnih vozila
Bar (Bar, Ulcinj)	60.300	486	2	
Berane (Berane, Andijevica, Plav, Rožaje)	77.300	623	4	
Bijelo polje (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin)	70.300	567	4	
Herceg Novi	33.000	266	1	
Kotor (Budva, Kotor, Tivat)	52.500	423	3	
Nikšić (Nikšić, Plužine, Šavnik)	82.500	665	3	
Pljevlja (Pljevlja, Žabljak)	40.000	323	2	
Podgorica (Podgorica, Cetinje, Danilovgrad)	204.100	1.646	4	
Ukupno	620.000	5.000	23	1

Lokacija postrojenja za obradu otpadnih vozila unaprijed nije određena, a treba da je saobraćajno dobro povezana (najbolje u blizini željezničke pruge).

3.1.4. Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda

Poslovi preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda su:

- preuzimanje otpada od električnih i elektronskih proizvoda svih vrsta od krajnjih korisnika, distributera i komunalnih preduzeća,
- organizovanje skladištenja otpada od električnih i elektronskih proizvoda kod distributera i komunalnih preduzeća,
- privremeno skladištenje preuzetog otpada od električnih i elektronskih proizvoda u skladištima, kojim upravlja koncesionar ili u njegovo ime i za njegov račun drugo pravno lice,
- sakupljanje i prevoz preuzetog otpada od električnih i elektronskih proizvoda u skladišta, kojim upravlja koncesionar ili u njegovo ime i za njegov račun drugo pravno lice, i u postrojenje za obradu otpada od električnih i elektronskih proizvoda,

- obrada otpada od električnih i elektronskih proizvoda u postrojenju za obradu otpada od električnih i elektronskih proizvoda,
- obezbjeđivanje ponovne upotrebe i prerade sastavnih djelova i materije, koje se u postrojenju za obradu otpada od električnih i elektronskih proizvoda dobijaju iz tog otpada,
- obavještanje krajnjih korisnika i distributera o načinu upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda, i
- vođenje evidencije o količini otpada od električnih i elektronskih proizvoda, njenih sastavnih djelova i materijala iz opreme koja se prethodno prerađuje u postrojenju za obradu i o količini otpada od električnih i elektronskih proizvoda i materijala koji su dostavljeni na dalju preradu i odstranjivanje.

Bliži opis poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda je utvrđen Uredbom o načinu i postupku prijave stavljanja električnih i elektronskih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda i rada tog sistema ("Službeni list CG", broj 09/10).

Previđene godišnje količine EE otpada koje treba preuzeti od krajnjih korisnika, distributera i komunalnih preduzeća su, za pojedina područja međuopštinske mreže regionalnih deponija, navedeni u tabeli 6.

Tabela 6: Predviđene godišnje količine EE otpada.

Administrativno područje jedinice državne uprave	Broj stanovnika	Predviđena godišnja količina otpada od električnih i elektronskih proizvoda (t)	Najmanji broj distributera/ broj komunalnih preduzeća	Najmanji broj skladišta za privremeno skladištenje	Najmanji broj postrojenja za obradu
Bar (Bar, Ulcinj)	60.300	409	4/2	1	
Berane (Berane, Andijevica, Plav, Rožaje)	77.300	524	8/4	1	
Bijelo polje (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin)	70.300	476	8/4	1	
Herceg Novi	33.000	224	2/1		
Kotor (Budva, Kotor, Tivat)	52.500	356	6/3		
Nikšić (Nikšić, Plužine, Šavnik)	82.500	559	6/3	1	
Pljevlja (Pljevlja, Žabljak)	40.000	271	4/2		
Podgorica (Podgorica, Cetinje, Danilovgrad)	204.100	1.383	14/3	1	
Ukupno	620.000	4.200	52/22	5	1

Lokacija postrojenja za obradu EE otpada unaprijed nije određena, ali potrebno je da je saobraćajno dobro povezana (najbolje u blizini željezničke pruge).

3.1.5. Predmet koncesije za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže

Poslovi preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže su:

- preuzimanje otpadne ambalaže od krajnjih korisnika, distributera i komunalnih preduzeća,
- organizovanje privremenog skladištenja otpadne ambalaže kod distributera i komunalnih preduzeća,
- privremeno skladištenje preuzete otpadne ambalaže u skladištima, kojim upravlja koncesionar ili u njegovo ime i za njegov račun drugo pravno lice,
- sakupljanje i prevoz preuzete otpadne ambalaže u skladišta, kojim upravlja koncesionar ili u njegovo ime i za njegov račun drugo pravno lice, i u postrojenje za obradu otpadne ambalaže,
- obrada otpadne ambalaže u postrojenju za obradu otpadne ambalaže,
- predaja otpadne ambalaže na dalju preradu ili odstranjivanje, uključujući ponovnu upotrebu i recikliranje,
- obaveštavanje krajnjih korisnika, distributera i javnosti o postupcima sakupljanja otpadne ambalaže i uticajima na životnu sredinu, i
- vođenje evidencije o količini preuzete otpadne ambalaže i o količini otpadne ambalaže i materijala koji su dostavljeni na dalju preradu i odstranjivanje.

Bliži opis poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže je utvrđen Uredbom o načinu i postupku prijave stavljanja ambalaže na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i rada tog sistema ("Službeni list CG", broj 09/10).

Previđene godišnje količine otpadne ambalaže koje treba preuzeti od krajnjih korisnika, distributera i komunalnih preduzeća su, za pojedina područja međuopštinske mreže regionalnih deponija navedene u tabeli 7.

Tabela 7: Predviđene godišnje količine otpadne ambalaže

Administrativno područje jedinice državne uprave	Broj stanovnika	Predviđena godišnja količina otpadne ambalaže (t)	Najmanji broj distributera/ broj komunalnih preduzeća	Najmanji broj skladišta za privremeno skladištenje	Najmanji broj postrojenja za obradu
Bar (Bar, Ulcinj)	60.300	4.668	6/2	1	1
Berane (Berane, Andijevica, Plav, Rožaje)	77.300	5.985	8/4	1	1
Bijelo polje (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin)	70.300	5.443	7/4	1	1
Herceg Novi	33.000	2.555	3/1	1	1
Kotor (Budva, Kotor, Tivat)	52.500	4.065	5/3	1	1
Nikšić (Nikšić, Plužine, Šavnik)	82.500	6.387	8/3	1	1

Pljevlja (Plevlja, Žabljak)	40.000	3.097	4/2	1	1
Podgorica (Podgorica, Cetinje, Danilovgrad)	204.100	15.801	20/3	2	1
Ukupno	620.000	48.000	61/22	9	8

3.2. Granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost

Koncesiona djelatnost preuzimanja, sakupljanja i obrade pojedinih posebnih vrsta otpada vrši se na području cjelokupne Crne Gore, tako da je infrastruktura za vršenje koncesije raspoređena jednakomjerno prema broju stanovnika u svakom području međuopštinske mreže regionalnih deponija u skladu sa mjerilima iz tabela od 3 do 7.

Granice područja vršenja koncesione djelatnosti preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada usklađene su sa planiranjem cjelokupnog sistema zbrinjavanja otpada na nivou Crne Gore. Koncesionar treba da poštuje regionalni koncept zbrinjavanja otpada, koji je zasnovan na regionalnom principu i interesu opština koje su prepoznale prednosti međusobnog udruživanja s jednim zajedničkim centrom za zbrinjavanje otpada i koji se temelji na optimizaciji prostornih i ekonomskih parametara.

Gustina naseljenosti i, s tim u skladu, količina proizvedenih posebnih vrsta otpada, geografski uslovi i mogućnost transporta su osnovni parametri na kojima počiva regionalno organizovanje upravljanju otpadom koji je predmet ovog koncesionog akta.

Master planom je preporučena regionalna podjela Crne Gore na 8 područja sa kojih se prikuplja otpad:

- Bar i Ulcinj,
- Berane, Rožaje, Andrijevica i Plav,
- Budva, Kotor i Tivat,
- Herceg Novi,
- Mojkovac, Bijelo Polje i Kolašin,
- Nikšić, Šavnik i Plužine,
- Pljevlja i Žabljak,
- Podgorica, Cetinje i Danilovgrad.

U tabeli 8 su navedeni prostori i lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost i koji su raspoređeni jednakomjerno prema broju stanovnika na pojedinim područjima međuopštinske mreže regionalnih deponija (područja s jednim zajedničkom centrom za zbrinjavanje komunalnog otpada).

Tabela 8: Prostori i lokacije nas kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost

Opis prostora i lokacije za vršenje koncesione djelatnosti	Istrošene prenosive baterije i akumulatori	Otpadne gume	Otpadna vozila	Otpad od električnih i elektronskih proizvoda	Otpadna ambalaža
Skladište distributera (trgovaca)	✓	-	-	✓	✓
Skladište serviseri ili vulkanizera guma	-	✓	-	-	-
Prijemno mjesto kod trgovaca vozila ili serviseri vozila	-	-	✓	-	-
Skladište u reciklažnom centru komun. Preduzeća	✓	-	-	✓	✓
Skladište za privrem. skladištenje kod koncesionara	✓ kao sastavni dio postrojenja za obradu ili odvojeno	✓ kao sastavni dio postrojenja za obradu ili odvojeno	✓ za sastavne dijelove za ponovnu upotrebu u vozilima	✓ kao sastavni dio postrojenja za obradu ili odvojeno	✓ kao sastavni dio postrojenja za obradu ili odvojeno
Postrojenje za obradu	✓	✓	✓	✓	✓

3.3. Osnovni parametri za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije

Ekonomsko-financijska analiza kao i financijska sredstva potrebna za vršenje koncesione djelatnosti preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada procijenjeni su na osnovu podataka o vršenju tih poslova u zemljama članicama Evropske unije.

Ekonomsko-financijska analiza prilagođena je stvarnoj situaciji u Crnoj Gori, uzimajući u obzir da:

- za preradu posebnih vrsta otpada Crna Gora nema vlastitih kapaciteta i
- će imati s obzirom na relativno male količine posebnih vrsta otpada na troškove sakupljanja i prethodne prerade velik uticaj efekat takozvane „ekonomije obima“.

U izradi ekonomsko-financijskih analiza polazimo od sljedećih pretpostavki:

- a. prosječni trošak za preuzimanje i privremeno skladištenje prenosivih baterija i akumulatora, otpada od električnih i elektronskih proizvoda i otpadne ambalaže u reciklažnim centrima komunalnih preduzeća je 12 EUR/t otpada,
- b. prosječni trošak sakupljanja (preuzimanje otpada i transport do skladišta koncesionara ili postrojenja za obradu) jednak je za svaku posebnu vrstu otpada i iznosi:

- 6 EUR/t ¹ preuzetog otpada za otpadne gume, otpada od električnih i elektronskih proizvoda i za otpadnu ambalažu od stakla,
  - 12 EUR/t preuzetog otpada za istrošene prenosive baterije i akumulatora i otpadna vozila,
  - 20 EUR/t ² preuzetog otpada za otpadnu ambalažu od papira, plastike, drva i metala;
- c. prosječni trošak privremenog skladištenja prije predaje istrošivih prenosivih baterija i akumulatora i otpadnih guma na dalju preradu jednak je 4 EUR/t;
- d. prosječni trošak prethodne obrade otpadnih vozila i otpada od električnih i elektronskih proizvoda u postrojenjima za obradu otpada (uključujući troškove skladištenja prije predaje materijala na dalju preradu) jednak je 30 EUR/t;
- e. prosječni trošak prethodne obrade otpadne ambalaže u postrojenjima za obradu otpada (uključujući troškove skladištenja prije predaje materijala na dalju preradu) jednak je 8 EUR/t;
- f. prosječni trošak dalje prerade i odstranjivanja pojedine posebne vrste otpada se izražava u EUR/t otpada ili materijala od prethodne prerade otpada, koji je predat na dalju preradu, naveden je u tabeli 9.

U tabeli 9 su navedeni prosječni troškovi dalje prerade i odstranjivanja pojedinih posebnih vrsta otpada. U troškove dalje prerade su uključene i koristi od prodaje materijala koji nastaje kao sekundarna sirovina kod prerade posebnih vrsta otpada ili koristi od energetske prerade posebnih vrsta otpada.

Ukoliko je korist od prodaje prerađenog otpada, tj. sekundarnih sirovina veća od troškova prerade, onda su prosječni ekonomski rezultati navedenih aktivnosti pozitivni (prosječni troškovi dalje prerade su negativni). Za vrijednosti materijala koji nastaje kao sekundarna sirovina kod prerade posebnih vrsta otpada uzima se u obzir 70 % berzne vrijednosti otpadnog papira, plastike, stakla, metala ili granulata od gume.

Tabela 9: Prosječni troškovi dalje prerade i odstranjivanja pojedinih posebnih vrsta otpada

Posebna vrsta otpada	Razred posebne vrste otpada	Troškovi prerade (EUR/t)
Istrošene prenosive baterije i akumulatori		400 – 600
Otpadne gume		15
Otpadna vozila		- 46
Otpad od električnih i elektronskih proizvoda		

¹ Troškovi transporta baziraju se na prosječnom trošku transporta od 0,12 EUR/tona x km i prosječnoj udaljenosti reciklažnog centra komunalnog poduzeća od postrojenja za obradu otpada od 50 km.

² Specifična masa otpadne ambalaže je oko 300 kg/m³ je više nego 4 puta manja od specifične mase istrošenih prenosivih baterija i akumulatora, otpadnih guma, otpadnih vozila, otpada od električnih i elektronskih proizvoda i otpadne ambalaže od stakla.

	razred 1 (veliki kućni aparati):	50
	- podrazred 1a (razhladni uređaji i klime)	250
	- podrazred 1b (termo-akumulacione peći)	50
	razred 2 (mali kućni aparati)	350
	razred 3 (oprema informatičke tehnologije i telekomunikacije)	350
	podrazred 3a (monitori)	450
	razred 4 (oprema široke potrošnje za razonodu)	350
	podrazred 4a (televizijski aparati)	450
	razred 5 (oprema za osvetljenje)	250
	podrazred 5a (fluorescentne, kompaktne, ostale svetiljke)	600
	razred 6 (električni i elektronski alat)	350
	razred 7 (igračke, oprema za rekreaciju i sport)	250
	razred 8 (medicinski pomoćni uređaji)	450
	razred 9 (instrumenti za praćenje i nadzor)	500
	razred 10 (automati)	500
Otpadna ambalaža		
	Papir i karton	- 150
	Staklo	- 15
	Metal: Al	- 400
	Fe	- 15
	Plastika: PET	- 50
	druga plastika	100

Uz navedene pretpostavke, preliminarni rezultati ekonomsko-financijske analize za svaku posebnu vrstu otpada pojedinačno su prikazani u tabeli 10.

Iz Tabele 10 se uočava, da su specifični troškovi vršenja poslova koncesije, izraženi u EUR/t preuzete posebne vrste otpada:

- u cjelini pokriveni prodajom sekundarnih sirovina koje nastaju kod prerade vozila,
- djelimično (više od 90 %) pokriveni prodajom sekundarnih sirovina koje nastaju kod prerade otpadne ambalaže,
- mnogo veći od vrijednosti prodaje sekundarnih sirovina koje nastaju kod prerade istrošenih prenosivih baterija i akumulatora, otpadnih guma i otpada od električnih i elektronskih proizvoda.

Tabela 10: Cjelokupni troškovi vršenja poslova koncesije

Posebna vrsta otpada	Troškovi reciklažnog centra	Troškovi transporta	Troškovi privremenog skladišta	Troškovi postrojenja za obradu	Troškovi odstranjivanja ostataka prethodne obrade u postrojenju za obradu	Troškovi prerade	Cjelokupni troškovi koncesije
	(EUR/t)	(EUR/t)	(EUR/t)	(EUR/t)	(EUR/t)	(EUR/t)	(EUR/t)
Istrošene	12	12	4	-	-	400 –	550

prenosive baterije i akumulatori						600	
Otpadne gume	-	6	4	-	-	15	25
Otpadna vozila	-	12	-	30	4	- 46	0
Otpad od električnih i elektronskih proizvoda	12	6	-	30	2	200	250
Otpadna ambalaža							
Papir i karton	12	20	-	8	40	- 150	- 70
Staklo	12	6	-	8	4	- 15	15
Metal: Al Fe	12	20	-	8	0	- 400 - 15	- 360 25
Plastika: PET druga plastika	12	20	-	8	0 5	- 50 100	- 10 145

Pored navedenih pretpostavki koje su uključene u ekonomsko-financijskoj analizi vršenja poslova koncesije treba procijeniti i godišnje količine preuzimanja posebnih vrsta otpada.

Ekonomsko-financijska analiza je urađena uzimanjem u obzir, da će biti ciljevi sakupljanja, recikliranja i druge prerade posebnih vrsta otpada u Crnoj Gori dostignuti u petoj godini vršenja koncesija za pojedinu posebnu vrstu otpada s tim, da je godišnja količina otpada, koji je sakupljen i dat na dalju preradu ili recikliranje:

- u prvoj godini vršenja koncesije najmanje 10 % od ciljeva sakupljanja,
- u drugoj godini vršenja koncesije najmanje 30 % od ciljeva sakupljanja,
- u trećoj godini vršenja koncesije najmanje 60 % od ciljeva sakupljanja,
- u četvrtoj godini vršenja koncesije najmanje 90 % od ciljeva sakupljanja i
- u petoj godini su dostignuti ciljevi odvojenog sakupljanja pojedine posebne vrste otpada.

U tabeli 11 su navedene ocjene troškova koncesije u petoj godini vršenja poslova sakupljanja, preuzimanja i prerade posebnih vrsta otpada.

Tabela 11: Troškovi vršenja poslova koncesije u petoj godini.

Posebna vrsta otpada	Godišnja količina nastajanja otpada	Ciljevi odvojenog sakupljanja otpada	Ciljevi prerade/recikliranja otpada	Specifični troškovi koncesije	Godišnji troškovi koncesije kad su dostignuti ciljevi sakupljanja otpada
	(t)	(%)	(%)	(EUR/t)	(1000 EUR)
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e=a*b*d)
Istrošene prenosive	min 30 max 60	80 od min.	80	550	13,2

baterije i akumulatori					
Otpadne gume	3.600	80	100	25	72
Otpadna vozila	5.000	80	80	0	0
Otpad od električnih i elektronskih proizvoda	4.200	60 (4 kg/stan.)	70 – 80	250	630
Otpadna ambalaža					
Papir i karton	15.240	60	70	- 70	- 640
Staklo	11.060	70	80	15	116
Metal: Al	2.144	70	80	- 360	- 540
Fe	3.000	70	80	25	52
Plastika: PET	6.480	60	60	- 10	- 39
druga plastika	8.000	60	30	145	700

U tabeli 12 su navedene ocjene troškova koncesije za svaku godinu vršenja poslova sakupljanja, preuzimanja i prerade posebnih vrsta otpada.

Tabela 12: Troškovi koncesije za svaku godinu vršenja poslova sakupljanja, preuzimanja i prerade posebnih vrsta otpada.

Posebna vrsta otpada	Godišnja količina nastajanja otpada	Ciljevi odvojenog sakupljanja otpada	Godišnji troškovi koncesije kad su dostignuti ciljevi odvojenog sakupljanja otpada	Godišnji troškovi koncesije prve godine	Godišnji troškovi koncesije druge godine	Godišnji troškovi koncesije treće godine
	(t)	(%)	(1000 EUR)	(1000 EUR)	(1000 EUR)	(1000 EUR)
	(a)	(b)	(c)	(0,1*c)	(0,3*c)	(0,6*c)
Istrošene prenosive baterije i akumulatori	min 30 max 60	80 od min.	13,2	1,32	3,96	7,92
Otpadne gume	3.600	80	72	7,2	21,6	43,2
Otpadna vozila	5.000	80	0	0	0	0
Otpad od električnih i elektronskih proizvoda	4.200	60 (4 kg/stan.)	630	63	189	378
Otpadna ambalaža						
Papir i karton	15.240	60	- 640	-64	-192	-384
Staklo	11.060	70	116	11,6	34,8	69,6
Metal: Al	2.144	70	- 540	-54	-162	-324
Fe	3.000	70	52	5,2	15,6	31,2
Plastika: PET	6.480	60	- 39	- 3,9	- 11,7	- 23,4
druga plastika	8.000	60	700	70	210	420
UKUPNO			365	36,5	110	220

Uzimajući u obzir sadašnju cijenu sekundarnih sirovina koje nastaju posle prethodne prerade posebnih vrsta otpada, ukupan godišnji trošak vršenja koncesije za sve

posebne vrste otpada je oko 365.000 EUR u godini, u situaciji kada su dostignuti ciljevi odvojenog sakupljanja tog otpada.

3.4. Rok trajanja koncesije

Rok trajanja koncesije za poslove sakupljanja, preuzimanja i prerade pojedinih posebnih vrsta otpada je od 5 godina (minimalni rok) do 10 godina (maksimalni rok), tj. koncesija se daje na vremenski period od 5 do 10 godina.

Rok trajanja koncesije može se produžiti nakon isteka prvobitno ugovorenog roka, u skladu sa zakonom.

3.5. Uslovi za podobnost ponuđača i spisak potrebne dokumentacije

Pravo učešća na Javnom oglasu za davanje koncesija za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada ima domaće ili strano privredno društvo ili drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, konzorcijum ili neki drugi oblik poslovnog povezivanja koji posjeduje kvalifikacije kojima se dokazuje podobnost za učešće.

3.5.1 Podobnost/nepodobnost ponuđača

U skladu sa članom 23 Zakona o koncesijama, nepodobni da učestvuju na Javnom nadmetanju za davanje koncesija su:

- privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, osim postupka reorganizacije u skladu sa zakonom kojim je uređena insolventnost privrednih društava;
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja su pravosnažnom presudom osuđena za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti i
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja imaju neizmirene poreske obaveze i obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja Javnog oglasa.

Na osnovu propisanog, svaki ponuđač u cilju dokazivanja podobnosti mora dostaviti sljedeće dokaze:

- dokaz da protiv privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije - dokaz/potvrdu izdaje Privredni sud;
- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti - dokaz/potvrdu izdaje Privredni sud za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, a za fizička lica dokaz/potvrdu izdaje nadležni Osnovni sud;
- dokaz da je privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice izmirilo obaveze po osnovu plaćanja poreza - dokaz/potvrda se izdaje od

poreskog organa uprave u kojem je naznačeno da su izmirene obaveze po osnovu poreza;

- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja Javnog oglasa:
  - a) ponuđač kao privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik:
    - dokaz/potvrda Centralnog registra Privrednog suda kojom se dokazuje da se ponuđač ne nalazi u kaznenoj evidenciji istog;
    - dokaz/potvrda podružnog organa za prekršaje iz mjesta sjedišta ponuđača ili nadležnog organa, kojom se dokazuje da ponuđač nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku;
  - b) ponuđač kao fizičko lice:
    - dokaz/potvrda Osnovnog suda kojom se dokazuje da je ponuđač izmirio obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom postupku;
    - dokaz/potvrda nadležnog organa iz mjesta prebivališta ponuđača kojom se dokazuje da isto nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku.

Navedeni dokazi ne smiju biti stariji od devedeset (90) dana od dana objavljivanja oglasa.

Ukoliko država u kojoj ponuđač ima sjedište ne izdaje navedene dokaze, ovi dokazi mogu biti zamijenjeni izjavom ponuđača pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, odnosno ukoliko u državi u kojoj je sjedište ponuđača nema zakonskih odredbi koje se tiču izjava pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, izjavom datom pred nadležnim sudskim ili upravnim organom ili notarom.

3.5.2 Spisak ostale dokumentacije

Pored navedenih obaveznih uslova iz prethodnog poglavlja, svaki ponuđač treba da dostavi i:

- izvod iz sudskog, strukovnog ili trgovačkog registra države u kojoj ponuđač ima sjedište;
- bankarsku garanciju prijave na iznos od 5.000 €, koja će biti aktivirana u slučaju da kvalifikovani ponuđač ne podnese ni jednu ponudu za posebne vrste otpada iz ove koncesije za koju je stekao status kvalifikovanog ponuđača;
- dokaz da plaćanja prema ponuđaču nijesu obustavljena - odgovarajući bankarski izvodi, potvrda ili izjava o finansijskoj podobnosti banke čiji je komitent pravno lice i
- dokaz-izvještaj o računovodstvenom i finansijskom stanju - bilans uspjeha i bilans stanja, odnosno izvještaj ovlašćenog revizora, za pravna lica koja su po zakonu obavezna, za posljednje tri godine, odnosno od dana registracije pravnog lica ukoliko je registrovano kasnije.

Sastavni dio prijave čine i ispunjeni prilozi koji će biti objavljeni na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa. Prilozi moraju biti potpisani od strane ovlašćenog lica ponuđača. Prilozi koji se dostavljaju u pretkvalifikaciji su:

- Prilog P.1 Opšti podaci o ponuđaču
- Prilog P.2 Izbor posebnih vrsta otpada
- Prilog P.3 Zajednički nastup
- Prilog P.4 Tehnička osposobljenost
- Prilog P.5 Finansijska sposobnost
- Prilog P.6 Pozitivno poslovanje firme registrovane u Crnoj Gori
- Prilog P.7 Iskustvo u upravljanju posebnim vrstama otpada
- Prilog P.8 Idejno rješenje plana upravljanja posebnom vrstom otpada.

Plan upravljanja posebnom vrstom otpada je za pojedinu posebnu vrstu otpada bliže utvrđen u propisima iz poglavja 2.4 ovog koncesionog akta.

U cilju dokazivanja podataka koji su uneseni u priložima (Prilog P.3, P.4, P.5, P.6, P.7 i P.8) ponuđač podnosi i dokaze koji moraju biti jasni, precizni i nedvosmisleni.

Na zahtjev Tenderske komisije, ponuđač je dužan dostaviti pojašnjenje prijave, u cilju razjašnjenja njenih nejasnih dijelova, što znači da time ne može izmijeniti i/ili dopuniti prijavu.

3.5.3 Zajednički nastup

Ponuđač može da učestvuje u postupku dobijanja koncesije u konzorcijumu ili drugom obliku poslovnog povezivanja (u daljem tekstu konzorcijum), uz obavezu da uz Prilog P.3 priloži ugovor o konzorcijumu, koji izričito predviđa:

- da će svi članovi konzorcijuma biti solidarno odgovorni za izvršenje ugovora, u skladu sa njegovim uslovima;
- da će utvrditi djelatnosti svakog člana konzorcijuma;
- da će jedan od članova konzorcijuma biti imenovan i ovlašćen da u ime svakog pojedinog i svih članova konzorcijuma zajedno u društvu preuzme obaveze i prima uputstva i
- da će se realizacija cjelokupnog ugovora uključujući i plaćanje vršiti samo sa ovlašćenim članom konzorcijuma.

Ponuđač koji je u postupku dobijanja koncesije nastupio kao konzorcijum i koji je kao takav dobio koncesiju, a na osnovu kriterijuma koji su vrednovani u postupku dobijanja koncesije, ne može mijenjati sastav članova konzorcijuma bez saglasnosti koncedenta. To znači da prilikom osnivanja i registracije privrednog društva osnivači istog moraju biti članovi konzorcijuma i zajednički poslovno nastupati prvu godinu vršenja poslova sakupljanja, preuzimanja i obrade posebnih vrsta otpada. U suprotnom, ugovor o koncesiji može se jednostrano raskinuti od strane koncedenta.

U skladu sa članom 52 Zakona o koncesijama ugovor o koncesiji može se prenijeti na drugog koncesionara, uz predhodnu saglasnost koncedenta, pod uslovom da novi koncesionar ispunjava najmanje iste uslove kao i koncesionar.

Ponuđač koji podnese prijavu u okviru konzorcijuma dužan je dostaviti dokaze o podobnosti, kao i ostalu dokumentaciju koja je propisana ovim poglavljem za svakog člana konzorcijuma posebno.

3.6 Dozvole i saglasnosti koje treba pribaviti prije početka obavljanja koncesione djelatnosti, u skladu sa zakonom

Dozvole i saglasnosti koje treba pribaviti prije početka obavljanja koncesione djelatnosti su za pojedinu posebnu vrstu otpada bliže utvrđene propisima iz poglavlja 2.4 ovog koncesionog akta i Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", broj 73/08).

3.7 Podaci o objektima i opremi koji su potrebni za sprovođenje koncesione aktivnosti

Podaci o minimalnom broju objekata i njihovim lokacijama su navedeni u tabeli 6 ovog koncesionog akta.

Oprema koja je potrebna za sprovođenje koncesione aktivnosti navedene je bliže utvrđena u propisima iz poglavlja 2.4 ovog koncesionog akta.

3.8 Mjere za zaštitu životne sredine

Principi zaštite životne sredine koje treba uvažavati kod vršenja poslova koncesije bliže su utvrđeni u u propisima iz poglavlja 2.4 ovog koncesionog akta.

3.9 Osnovni elementi tenderske dokumentacije

3.9.1 Pretkvalifikacija

Dvostepeni postupak davanja koncesija počinje objavljivanjem Javnog oglasa za pretkvalifikaciju. Javni oglas se objavljuje za sve posebne vrste otpada ovog koncesionog akta. Ponuđač dostavlja prijavu u kojoj je jasno navedeno za koju posebnu vrstu otpada se isti prijavljuje.

Jedan ponuđač može dostaviti posebno prijavu na javni oglas za pretkvalifikaciju za jednu, dvije, tri, četiri ili za svaku posebnu vrstu otpada.

Tenderska komisija vrednuje i rangira prijave i prihvata ili odbija prijave na osnovu unaprijed utvrđenih pretkvalifikacionih kriterijuma. Status kvalifikovanog ponuđača dobijaju ponuđači čije prijave dobiju 65 (šestdesetpet) ili više bodova u

pretkvalifikaciji po pojedinom posebnom vrstom otpada. Ukoliko taj broj bodova ne ostvari ukupno tri ponuđača po pojedinom posebnom vrstom otpada, ponuđač čija je prijava među tri prvorangiranih dobija status kvalifikovanog ponuđača na toj posebnoj vrsti otpada.

U daljem tekstu su precizno definisani uslovi i dokazi koje je potrebno ispuniti odnosno dostaviti da bi ponuđač bio podoban za učešće u javnom nadmetanju, kao i spisak dokumentacije koju je potrebno da dostavi ponuđač u pretkvalifikaciji.

3.9.1.1 Javni oglas za pretkvalifikaciju

Javni oglas za pretkvalifikaciju je otvoren za domaća ili strana privredna društva ili druga pravna lica, preduzetnike ili fizička lica, konzorcijume ili druge oblike poslovnog povezivanja koji u pogledu registracije, stručne osposobljenosti i finansijske sposobnosti, ispunjavaju uslove propisane zakonom. Javnim oglasom je opisan postupak javnog nadmetanja, propisana dokumentacija koju je potrebno dostaviti da bi ponuđač bio podoban za učešće u javnom nadmetanju, definisani pretkvalifikacioni kriterijumi i neophodni dokazi. Rok za dostavljanje prijave u pretkvalifikaciji je 30 (trideset) dana od dana objavljivanja Javnog oglasa.

3.9.1.2 Objavljivanje Javnog oglasa za pretkvalifikaciju

Javni oglas za pretkvalifikaciju se objavljuje u „Službenom listu Crne Gore”, dnevnom listu „Pobjeda”, kao i na zvaničnoj internet stranici Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine.

3.9.1.3 Podnošenje prijave

Ponuđač podnosi prijavu arhivi Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, Rimski trg 46, Podgorica, u zatvorenoj koverti sa kompletnim nazivom ponuđača i sa naznakom: *“za Javni oglas za pretkvalifikaciju za davanje koncesija za vršenje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada u Crnoj Gori – povjerljivo, ne otvarati”*. Krajnji rok za podnošenje prijave je xx.xx.2010. godine do 12,00 časova.

Ponuđač ima pravo da, na pisani zahtjev, povuče prijavu najkasnije do isteka roka za podnošenje ponude. Prijava koja bude podnesena poslije utvrđenog roka smatraće se neblagovremenom, neće se uzeti u razmatranje i neotvorena će se vratiti ponuđaču.

3.9.1.4 Otvaranje prijava

Javno otvaranje prijava će se obaviti u prostorijama Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, Rimski trg 46, Podgorica, dana xx.xx.2010. godine, sa početkom u 14,00 časova. Ponuđači, preko svojih ovlašćenih predstavnika, imaju pravo da prisustvuju otvaranju prijave. Prijave se otvaraju po redosljedu prijema na arhivi nadležnog organa. Otvaranje prijava će izvršiti Tenderska komisija. Nakon

3.9.2 Kvalifikacija

Po završetku pretkvalifikacije slijedi dostavljanje Koncesionog akta kvalifikovanim ponuđačima, kao i otkup Tenderske dokumentacije od strane istih. Kvalifikovani ponuđači dostavljaju ponude za pojedine posebne vrste otpada za koje su stekli status kvalifikovanih ponuđača u predviđenom roku. Rok za dostavljanje ponuda u kvalifikaciji je 90 (devedeset) dana. Svaka ponuda, između ostale potrebne dokumentacije, sadrži i plan upravljanja posebnom vrstom otpada.

Plan upravljanja posebnom vrstom otpada iz ponude će biti ocijenjen od strane Tenderske komisije. Rezultat ocjene je prihvatanje ili odbijanje predloženog plana upravljanja posebnom vrstom otpada sa stanovišta ekološkog i ekonomskog aspekta. Prihvaćen plan upravljanja posebnom vrstom otpada iz ponude je preduslov za vrednovanje ponude. U suprotnom, ukoliko predložen plan upravljanja posebnom vrstom otpada iz ponude bude odbijeno zbog neispunjavanja bilo kojeg od navedenih aspekata, kompletna ponuda će biti odbačena i neće biti vrednovana.

Rangiranje lista ponuđača u kvalifikaciji se vrši za svaku posebnu vrstu otpada pojedinačno na osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude. Rang lista ponuđača se objavljuje na internet stranici nadležnog organa. Tenderska komisija dostavlja nadležnom organu rang listu ponuđača, izvještaj o sprovedenom postupku sa obrazloženjem rang liste ponuđača, zapisnik o toku postupka koji obavezno sadrži podatke o ispunjenosti traženih uslova koje mora da ispunjava koncesionar i osnovne elemente iz ponuda prema strukturi kriterijuma na osnovu kojih se vršilo vrednovanje ponuda. Kvalifikovani ponuđač ima pravo da podnese prigovor na rang listu ponuđača u roku od 15 dana od dana objavljivanja iste.

3.9.2.1 Tenderska dokumentacija

Potrebni podaci, uslovi za davanje koncesija, kao i propisana prava i obaveze ponuđača i koncesionara, definisani su Tenderskom dokumentacijom. Tenderska dokumentacija sadrži:

- Uputstvo za pripremu ponude;
- Procjene o proizvedenim količinama posebnih vrsta otpada i ciljeve u vezi sakupljanja i prerade;
- Preliminarna (gruba, aproksimativna, orijentaciona) procjena potrebnih objekata i opreme za vršenje poslova koncesije;
- Način i uslove za prenos vlasništva objekata i opreme za vršenje poslova koncesije od koncesionara na koncedenta.

Nadležni organ državne uprave zadržava pravo da prije isteka roka za podnošenje ponuda u kvalifikaciji, izmijeni i/ili dopuni Tendersku dokumentaciju. Izmjene i/ili dopune dokumentacije se objavljuju na isti način kao i sama Tenderska dokumentacija.

3.9.2.2 Potrebna dokumentacija

Ponuđači koji su, na predmetnim posebnim vrstama otpada, stekli status kvalifikovanih ponuđača, treba da na bazi savremenih tehničkih rješenja u toj oblasti stručno, kvalitetno i savjesno pripreme zahtijevanu tehničku dokumentaciju u okviru ponude, odnosno izrade plana upravljanja posebnom vrstom otpada.

3.9.2.3 Spisak ostale dokumentacije

Ponuđač je dužan da uz ponudu priloži bankarsku garanciju ponude u visini 30.000 EUR za period do završetka kvalifikacija, odnosno za period koji se odredi Javnim oglasom.

Sastavni dio ponude čine ispunjeni prilozi koji će biti u Tenderskoj dokumentaciji, koji će biti objavljeni na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa državne uprave. Prilozi moraju biti potpisani od strane ovlašćenog lica kvalifikovanog ponuđača. Prilozi koji se dostavljaju u kvalifikacijama su:

- Prilog K.1 Bankarska garancija ponude,
- Prilog K.2 Rok trajanja koncesije,
- Prilog K.3 Tehnički parametri iz plana upravljanja posebnom vrstom otpada, kojim raspolaže ponuđač,
- Prilog K.4 Plan upravljanja posebnom vrstom otpada,
- Prilog K.5 Uslovi i visina obeštećenja za prenos vlasništva objekata i opreme za vršenje poslova koncesije od koncesionara na koncedenta.

Na zahtjev Tenderske komisije, kvalifikovani ponuđač je dužan dostaviti objašnjenja i dodatne dokaze, radi pravilnije ocjene ponuda i izbora najpovoljnije ponude.

3.10 Nacrt ugovora o koncesiji i drugih pratećih ugovora neophodnih za realizaciju koncesije

Nacrt ugovora utvrđuje prilog, koji čini sastavni dio ovog koncesionog akta.

Koncesionar je u obavezi da obezbijedi postrojenje za obradu posebne vrste otpada.

Ukoliko se za postrojenje ne koristi postojeći objekat koncesionar je obavezan, u skladu sa zakonom, na propisan način, obezbijediti korišćenje zemljišta za gradnju postrojenja za obradu posebne vrste otpada. Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", broj 51/08) da bi se pristupilo izgradnji objekta, odnosno promjeni u prostoru, potrebno je pribaviti urbanističko-tehničke uslove, koje izdaje ministarstvo nadležno za poslove izgradnje objekata, a na osnovu planskog dokumenta. Ministarstvo nadležno za poslove izgradnje objekata ili lokalna samouprava na čijoj teritoriji se nalazi postrojenje za obradu posebne vrste otpada,

su obavezne da izrade državni ili lokalni prostorno-planski dokument, u skladu sa prihvaćenim idejnim rješenjem iz ponude prvorangiranog ponuđača.

Za pribavljanje urbanističko-tehničkih uslova potrebno je riješiti imovinsko-pravne odnose na lokacijama na kojima se planira izgradnja objekata postrojenja za obradu posebne vrste otpada propisanim postupkom. Koncesionar je u obavezi da, u skladu sa zakonom, na propisan način, obezbijedi korišćenje zemljišta za gradnju postrojenja za obradu posebne vrste otpada.

Ugovorom o koncesiji utvrđuje se i način prenosa objekata i opreme postrojenja za obradu posebne vrste otpada od koncesionara na koncedenta, poslije isteka roka koncesije ili raskida koncesionog ugovora.

Koncedent za taj prenos vlasništva zemljišta, objekta i opreme postrojenja za obradu posebne vrste otpada koncesionaru plaća obeštećenje.

3.11 Pretkvalifikacioni kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

U postupku pretkvalifikacije vrednuju se prijave i rangiraju na osnovu pretkvalifikacionih kriterijuma za vrednovanje prijava. Rangiranje prijava se vrši za svaku posebnu vrstu otpada, tj. formiraju se pet rang liste ponuđača.

Pretkvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje prijava su: tehnička osposobljenost i finansijska sposobnost. Pretkvalifikacioni kriterijumi su prikazani u tabeli 13. U okviru pretkvalifikacionih kriterijuma postoje potkriterijumi za koje su opredijeljeni određeni bodovi.

Tabela 13: Pretkvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje prijava

Red. Broj	Kriterijum/ Potkriterijum	Broj bodova
P.1.	Tehnička osposobljenost	0-45
P.1.1.	Iskustvo u upravljanju otpadom	0-15
P.1.2.	Iskustvo u upravljanju pojedinim posebnim vrstama otpada	0-25
P.1.3.	Kapacitet sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade pojedinih posebnih vrsta otpada	0-10
P.2.	Finansijska sposobnost	0-45
P.3.	Idejno rješenje plana upravljanja posebnom vrstom otpada	0-10

Napomena: u slučaju da dvije ili više prijava imaju jednak broj bodova, neće se vršiti dalje rangiranje, nego će se ponuđači takvih prijava tretirati na isti način. To znači da ako dvije ili više prijava imaju jednak broj bodova i dijele jedno među tri prvorangiranih pozicija, takvi ponuđači će dobiti status kvalifikovanih ponuđača na toj posebnoj vrsti otpada.

3.11.1 Opis načina bodovanja

P.1. Tehnička osposobljenost

P.1.1. Iskustvo u upravljanju otpadom

Broj bodova u ovom potkriterijumu se dobija kao zbir iskustva u upravljanju otpadom. Za svakih 4.000 t sakupljenog otpada, bilo koje posebne vrste otpada iz ovog koncesinog akta, koji je predat na dalju preradu u posljednje tri godine se dodjeljuje 1 bod. Ukoliko je količina sakupljenog i predatog otpada na dalju preradu od strane ponuđača veći od 60.000 t, dodjeljuje se maksimalnih 15 bodova.

P.1.2. Iskustvo u upravljanju pojedine posebne vrste otpada

Broj bodova u ovom potkriterijumu se dobija kao zbir iskustva u upravljanju pojedinim posebnim vrstama otpada. Za svakih:

- 3 t istrošenih prenosivih baterija i akumulatora,
- 1.000 t otpadnih guma, otpadnih vozila i otpada od električnih i elektronskih proizvoda,
- 2.000 t otpadne ambalaže,

sakupljene i predate na dalju preradu, u posljednje tri godine, se dodjeljuje 1 bod, s tim da se dodjeljuje maksimalno 25 bodova.

P.1.3. Kapacitet sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade pojedinih posebnih vrsta otpada, kojim raspolaže ponuđač

Broj bodova u ovom potkriterijumu se dobija za kapacitet sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade pojedinih posebnih vrsta otpada, kojim raspolaže ponuđač u vreme davanja ponude. Za kapacitet sakupljanja i davanja otpada na dalju preradu za svakih:

- 3 t istrošenih prenosivih baterija i akumulatora,
- 1.000 t otpadnih guma, otpadnih vozila i otpada od električnih i elektronskih proizvoda,
- 2.000 t otpadne ambalaže,

se dodjeljuje 1 bod, s tim da se dodjeljuje maksimalno 10 bodova.

P.2. Finansijska sposobnost

Broj bodova kojim se ocjenjuje finansijska sposobnost ponuđača se određuje na osnovu srednje vrijednosti ukupnog bruto prihoda ponuđača u posljednje tri godine (V_{BP} [50.000 EUR]). Za svakih 50.000 EUR se dodjeljuje 1 bod. Ukoliko je srednja vrijednost ukupnog bruto prihoda ponuđača veća od 2,25 mil. EUR, dodjeljuje se maksimalnih 55 bodova.

Napomena: broj bodova iz svakog kriterijuma i potkriterijuma u pretkvalifikaciji se zaokružuje na prvu decimalu.

Prijava konzorcijuma ili drugog oblika poslovnog povezivanja koji je sastavljen od domaćih i/ili stranih pravnih i/ili fizičkih lica vrednuje se tako što se tehnička osposobljenost i finansijska sposobnost sabiraju od svih članova konzorcijuma.

P.3. Idejno rješenje plana upravljanja posebnom vrstom otpada

Ponuđač je u obavezi da, prilikom davanja ponude, dostavi idejno rješenje plana upravljanja posebnom vrstom otpada.

U idejnom rješenju plana upravljanja posebnom vrstom otpada navedeni broj:

- prijemnih skladišta kod distributera za prenosive baterije i akumulatore, otpad od električnih i elektronskih proizvoda ili otpadnu ambalažu / servisera ili vulkanizera guma / prijemnih mesta za vozila,
- privremenih skladišta (kapacitet skladištenja) kod koncesionara,
- postrojenja za obradu,

ne smije biti manji od broja, koji je za pojedinu posebnu vrstu otpada naveden u tenderskoj dokumentaciji.

Ponuda sa najvećom brojem prijemnih skladišta kod distributera za prenosive baterije i akumulatore, otpad od električnih i elektronskih proizvoda ili otpadnu ambalažu, servisera ili vulkanizera guma ili prijemnih mesta za vozila će dobiti maksimalnih 10 bodova. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan ponuđenom broju u odnosu na najveći broj, kako je to predstavljeno sljedećom jednačinom:

$$(\text{broj bodova})=10*(\text{ponuđeni broj})/(\text{najveći ponuđeni broj}).$$

Napomena: broj bodova iz svakog kriterijuma i potkriterijuma u kvalifikacijama se zaokružuje na prvu decimalu.

3.12 Kvalifikacioni kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Kvalifikovani ponuđači dostavljaju ponude za pojedinačnu posebnu vrstu otpada za koju su stekli status kvalifikovanih ponuđača. Ponude će se vrednovati i rangirati na osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude odnosno kvalifikacionih kriterijuma. Rang lista ponuđača se vrši za svaku posebnu vrstu otpada pojedinačno.

Ponuda mora da sadrži i plan upravljanja posebnom vrstom otpada, sa sadržajem koji je definisan u Tenderskoj dokumentaciji. Kvalifikovani ponuđač može izraditi plan upravljanja posebnom vrstom otpada kojim će uključiti i više posebnih vrsta otpada za koje je stekao status kvalifikovanog ponuđača. U tom slučaju, takva ponuda se mora dostaviti za svaku posebnu vrstu otpada pojedinačno.

Kvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje i rangiranje ponuda su: visina specifičnih troškova za vršenje poslova koncesije, izraženih u EUR/t preuzete posebne vrste otpada, i tehnički parametri iz plana upravljanja posebnom vrstom otpada. Kriterijumi za vrednovanje i izbor ponuda u kvalifikacijama su predstavljeni u tabeli 13.

Tabela 14: Kriterijumi za vrednovanje i izbor ponuda u kvalifikacijama

Red. broj	Kriterijum/ Potkriterijum	Broj bodova
K.1.	Troškovi koncesije	
K.1.1	Visina specifičnih troškova za vršenje poslova koncesije	0 – 46
K.1.2	Visina obeštećenja za prenos vlasništva objekata i opreme	0 – 10
K.2.	Tehnički parametri iz plana upravljanja posebnom vrstom otpada	0 – 36
K.2.1.	Broj prijemnih skladišta kod distributera za prenosive baterije i akumulatore, otpad od električnih i elektronskih proizvoda ili otpadnu ambalažu / servisera ili vulkanizera guma / prijemnih mjesta za vozila	0 – 9
K.2.2.	Broj privremenih skladišta koncesionara	0 – 9
K.2.3.	Stepen prerade preuzetog otpada	0 – 9
K.2.4.	Stepen recikliranja preuzetog otpada	0 – 9
K.3	Rok trajanja koncesije	0 – 8

3.12.1 Opis načina bodovanja

K.1.1 Visina specifičnih troškova za vršenje poslova koncesije

Novčani iznos plaćanja troškova za vršenje poslova koncesije se preračunava preko specifičnih troškova za vršenje poslove koncesije i količine preuzete posebne vrste otpada i kao takav se isplaćuje iz državnog Budžeta.

Ponuda sa najmanjom visinom specifičnih troškova za vršenje poslova koncesije od svih kvalifikovanih ponuđača će dobiti maksimalnih 46 bodova. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan ponuđenoj visini specifičnih troškova za vršenje poslova koncesije, u odnosu na najmanju visinu specifičnih troškova, kako je to predstavljeno sljedećom jednačinom:

$$(\text{broj bodova})=46 \cdot (\text{najmanja visina specifičnih troškova}) / (\text{visina specifičnih troškova}).$$

K.1.2 Visina obeštećenja za prenos vlasništva objekata i opreme

Ponuda sa najmanjom visinom obeštećenja za prenos vlasništva objekata i opreme za vršenje poslova koncesije od koncesionara na koncedenta od svih kvalifikovanih ponuđača će dobiti maksimalnih 10 bodova. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan ponuđenoj visini obeštećenja za prenos vlasništva objekata i opreme za vršenje poslova koncesije, u odnosu na najmanju visinu obeštećenja, kako je to predstavljeno sljedećom jednačinom:

$$(\text{broj bodova})=10 \cdot (\text{najmanja visina obeštećenja}) / (\text{visina obeštećenja})$$

K.2. Tehnički parametri iz plana upravljanja posebnom vrstom otpada

Kvalifikovani ponuđač je u obavezi da, prilikom davanja ponude, dostavi i plan upravljanja posebnom vrstom otpada. Na osnovu izrađenog plana upravljanja posebnom vrstom otpada, kvalifikovani ponuđači dostavljaju tehničke parametre iz predloženog plana i za:

- broj prijemnih skladišta kod distributera za prenosive baterije i akumulatora, otpad od električnih i elektronskih proizvoda ili otpadnu ambalažu / servisera ili vulkanizera guma / prijemnih mesta za vozila,
- broj privremenih skladišta (kapacitet skladištenja) kod koncesionara,
- stepen prerade preuzetog otpada,
- stepen recikliranja preuzetog otpada.

Navedeni tehnički parametri ne smiju biti manji od vrijednosti tehničkog parametra, koji je za pojedinu posebnu vrstu otpada naveden u tenderskoj dokumentaciji.

Ponuda sa najvećom vrijednošću tehničkog parametra od svih kvalifikovanih ponuđača će dobiti maksimalnih 9 bodova. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan ponuđenoj vrijednosti tehničkog parametra u odnosu na najveću vrijednost tehničkog parametra, kako je to predstavljeno sljedećom jednačinom:

$$(\text{broj bodova})=9 \cdot (\text{vrijednost tehničkog parametra}) / (\text{najveća vrijednost tehničkog parametra}).$$

Napomena: broj bodova iz svakog kriterijuma i potkriterijuma u kvalifikacijama se zaokružuje na prvu decimalu.

Takođe, treba napomenuti da se Plan upravljanja posebnom vrstom otpada, u odnosu na dostavljeno idejno rješenje plana upravljanja posebnom vrstom otpada iz predkvalifikacije, može izmijeniti zbog potrebe izrade tenderske dokumentacije i uslova koji će se istom tražiti.

K.3. Rok trajanja koncesije

Ponuda dobija 2 boda za svaku godinu trajanja koncesije iznad 6 godina.

3.13 Uslovi i način obavljanja koncesione djelatnosti, a naročito uslove, način i kvalitet i obim pružanja usluga korisnicima

Uslovi i način obavljanja koncesione djelatnosti za pojedinu posebnu vrstu otpada utvrđeni su propisima iz poglavlja 2.4 ovog koncesionog akta.

3.14 Način određivanja tarifa za pružanje usluga

Koncesionar mora obezbijediti da se posebne vrste otpada preuzimaju od krajnjih korisnika besplatno.

3.15 Koncesiona naknada

Za vršenje poslova sakupljanja, preuzimanja i obrade posebnih vrsta otpada koji su predmet ove koncesije koncesionar ne plaća davaocu koncesije nikakvu koncesionu naknadu.

3.16 Spisak propisa koji se primjenjuju na postupak davanja koncesije i vršenje koncesione djelatnosti

Zakonski propisi koji se primjenjuju u javnom nadmetanju za davanje koncesija i realizaciju koncesionih djelatnosti su:

- Zakon o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09);
- Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG”, br. 51/08);
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list RCG 12/96, 55/00, 80/05 i „Sl. list CG” br. 48/08);
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 80/05);
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja („Sl. list RCG”, br. 80/05);
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list RCG”, br. 80/05 i „Sl. list CG, br. 73/08);
- Zakon o nacionalnim parkovima („Sl. list RCG”, br. 47/91, 17/92, 27/94, i „Sl. list CG”, br. 56/09);
- Zakon o svojinsko-pravnim odnosima („Sl. list CG”, br. 19/09);
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG”, br. 51/08, 21/09);
- Zakon o zaštiti spomenika kulture („Sl. list RCG, br. 47/91, 27/94);
- Zakon o zaštiti na radu („Sl. list RCG”, br. 79/04);
- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list RCG”, br. 45/06);
- Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 20/07);
- Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržaju elaborata o pripremnim radovima („Sl. list CG”, br. 80/08)
- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja baterija i akumulatora na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih baterija i akumulatora i rada tog sistema (“Službeni list RCG”, broj 15/10),

- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja ambalaže i upakovanih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 09/10),
- Uredbe o načinu i postupku prijave stavljanja električnih i elektronskih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 09/10),
- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja guma na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 09/10),
- Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja vozila na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila i rada tog sistema ("Službeni list RCG", broj 09/10) i
- drugi zakoni, podzakonska akta i tehnički propisi iz oblasti ili koji su u vezi sa koncesionom djelatnošću.